

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στην πρόταση νόμου «Κήρυξη Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης μονομερώς, ελλείψει συμφωνίας με γειτονικά κράτη»

Προς Τη Βουλή Των Ελλήνων

Επί της Αρχής

Στον ν. 2289/1995 (ΦΕΚ Α' 27/8-2-1995), με τίτλο: «Αναζήτηση, έρευνα και εκμετάλλευση υδρογονανθράκων και άλλες διατάξεις» και ειδικά στο πρώτο κεφάλαιο για την «Άσκηση των Δικαιωμάτων του Δημοσίου» άρθρο 2 παρ. 1 εδ. γ', όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 156 παρ. 1 του ν. 4001/2011 (ΦΕΚ Α' 179/22.8.2011) αναφέρεται ότι: «Ελλείψει συμφωνίας οριοθέτησης με γειτονικά κράτη των οποίων οι ακτές είναι παρακείμενες ή αντικείμενες με τις ελληνικές ακτές, το εξωτερικό όριο της υφαλοκρηπίδας και της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης (αφ' ης κηρυχθεί) είναι η μέση γραμμή, κάθε σημείο της οποίας απέχει ίση απόσταση από τα εγγύτερα σημεία των γραμμών βάσης (τόσο ηπειρωτικών όσο και νησιωτικών) από τις οποίες μετράται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης.»

Επομένως, η χώρα μας έχει ήδη δια νόμου καθορίσει τη μέθοδο οριοθέτησης υφαλοκρηπίδας και ΑΟΖ ελλείψει συμφωνίας με άλλα γειτονικά κράτη. Και σε ότι αφορά την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας, αυτή έχει ήδη συντελεστεί με τις ανωτέρω διατάξεις, σε ότι δε αφορά την ΑΟΖ, αυτή έχει μεν οριοθετηθεί, αλλά μένει μόνο να κηρυχθεί επίσημα δια νόμου και να κατατεθούν συντεταγμένες στον ΟΗΕ.

Σημειώνεται δε ότι στη Διεθνή Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας (1982), την οποία έχει κυρώσει η χώρα μας από το 1995, αναφέρεται ρητά (Άρθρο 121) ότι όλα τα νησιά διαθέτουν ΑΟΖ και ότι η ΑΟΖ και η Υφαλοκρηπίδα ενός νησιού καθορίζονται με τον ίδιο ακριβώς τρόπο που καθορίζονται και για τις ηπειρωτικές περιοχές.

Επί των Άρθρων

Ειδικότερα, ολόκληρη η πρώτη παράγραφος του άρθρου 2 του ν. 2289/1995, με τον τίτλο: «Δικαίωμα του Δημοσίου στους υδρογονάνθρακες Αναζήτηση, έρευνα - εκμετάλλευση υδρογονανθράκων - Τρόποι παραχώρησης του δικαιώματος - Έρευνα και εκμετάλλευση ΙΒΕ σύμβαση μίσθωσης και με σύμβαση διανομής της παραγωγής», όπως τροποποιήθηκε κατά τα ανωτέρω, έχει ως εξής:

«1. Το δικαίωμα αναζήτησης, έρευνας και εκμετάλλευσης των υδρογονανθράκων που υπάρχουν στις χερσαίες, στις υπολίμνιες και υποθαλάσσιες περιοχές στις οποίες η Ελληνική Δημοκρατία ασκεί αντιστοίχως κυριαρχία ή κυριαρχικά δικαιώματα σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας, όπως κυρώθηκε με τον ν. 2321/1995 ανήκει αποκλειστικά στο Δημόσιο και η άσκηση του αφορά πάντοτε τη δημόσια ωφέλεια. Η διαχείριση για λογαριασμό του Δημοσίου των δικαιωμάτων της παραγράφου αυτής ασκείται από την ΕΔΕΥ ΑΕ.

Ως "υποθαλάσσιες περιοχές" νοούνται ο βυθός και το υπέδαφος των εσωτερικών υδάτων, της αιγιαλίτιδας ζώνης, της υφαλοκρηπίδας και της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης (αφ' ης κηρυχθεί) μέχρι την απόσταση των 200 ν.μ. από τις γραμμές βάσης από τις οποίες μετράται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης.

Ελλείπει συμφωνίας οριοθέτησης με γειτονικά κράτη των οποίων οι ακτές είναι παρακείμενες ή αντικείμενες με τις ελληνικές ακτές, το εξωτερικό όριο της υφαλοκρηπίδας και της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης (αφ' ης κηρυχθεί) είναι η μέση γραμμή, κάθε σημείο της οποίας απέχει ίση απόσταση από τα εγγύτερα σημεία των γραμμών βάσης (τόσο ηπειρωτικών όσο και νησιωτικών) από τις οποίες μετράται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης.»

Από τις ανωτέρω διατάξεις, βλέπουμε ότι η Ελλάδα έχει ήδη εισάγει νομοθετικά ως μέθοδο οριοθέτησης υφαλοκρηπίδας και ΑΟΖ, τη μέση γραμμή, κάθε σημείο της οποίας απέχει ίση απόσταση από τα εγγύτερα σημεία των γραμμών βάσης, τόσο ηπειρωτικών όσο και νησιωτικών ακτών, από τις οποίες μετράται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης, για την περίπτωση ελλείψεως συμφωνίας με γειτονικά κράτη. Μέχρι σήμερα η Ελλάδα έχει οριοθετήσει συμβατικά υφαλοκρηπίδα μόνο με την Ιταλία, ενώ δεν έχει καταφέρει να έλθει σε συμφωνία με άλλα γειτονικά κράτη για την από κοινού οριοθέτηση τόσο υφαλοκρηπίδας όσο και ΑΟΖ.

Συντρέχει δε άμεσος λόγος για την κήρυξη ΑΟΖ, για την προστασία του θαλασσίου περιβάλλοντος και την καταστολή παρανόμων πράξεων κατά της ασφάλειας ναυσιπλοΐας (όπως είναι η παράνομη θαλάσσια μεταφορά μεταναστών και προσφύγων), καθώς και για την προστασία, διατήρηση και εκμετάλλευση ζώντων φυσικών πόρων, αλιευτικών πόρων και των οικονομικών αναγκών των νησιωτικών κοινοτήτων, καθώς και την άσκηση κυριαρχικών δικαιωμάτων για εξερεύνηση και εκμετάλλευση μη φυσικών πόρων, σύμφωνα με τη Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας.

Η Τουρκία, σε αντίθεση με τη χώρα μας, αφενός έχει επεκτείνει τα χωρικά της ύδατα στα 12 ναυτικά μίλια, τόσο στον Εύξεινο Πόντο, όσο και στις νότιες ακτές της στη Μεσόγειο, ενώ απειλεί με *casus belli* τη χώρα μας, ακόμα και για την περίπτωση επέκτασης στο Ιόνιο Πέλαγος των χωρικών μας υδάτων στα 12 ν.μ., αφετέρου έχει οριοθετήσει υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ στον Εύξεινο Πόντο, με την πρώην Σοβιετική Ένωση, με τη Βουλγαρία και με τη Ρουμανία. Τελευταία δε, επιχειρεί τετελεσμένα σε βάρος της ελληνικής υφαλοκρηπίδας και της ελληνικής ΑΟΖ στην Ανατολική Μεσόγειο με τη γνωστή πλην παράνομη συμφωνία της με τη Λιβύη.

Επειδή λοιπόν, δεν έχουμε κάτι άλλο πλέον να περιμένουμε, καθόσον τα υπόλοιπα γειτονικά κράτη διστάζουν να προχωρήσουν μαζί μας σε διμερείς συμφωνίες οριοθέτησης της ΑΟΖ, αν δεν θέλουμε να ενισχύσουμε με την παθητική μας στάση τη δημιουργία τετελεσμένων από την Τουρκία σε βάρος των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων, πρέπει άμεσα να ενεργοποιήσουμε τις ανωτέρω διατάξεις, με τις οποίες οριοθετούνται υφαλοκρηπίδα και ΑΟΖ για τη χώρα μας και να προχωρήσουμε στην κήρυξη επίσημα δια νόμου ΑΟΖ για το σύνολο της ελληνικής Επικράτειας. Στη συνέχεια να χαραχθούν γραμμές βάσης από σημεία της ηπειρωτικής και νησιωτικής ακτογραμμής (ενότητα νησιωτικού - ηπειρωτικού εδάφους) με γεωγραφικές συντεταγμένες, οι οποίες θα απεικονιστούν σε χάρτη μεγάλης κλίμακας, αντίγραφο του οποίου θα κατατεθεί έγκαιρα στον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ.

Η ενέργεια αυτή είναι απαραίτητη και συμφέρουσα τώρα, πριν από τη σύναψη οιασδήποτε συμφωνίας οριοθέτησης με γειτονικά κράτη (Ιταλία, Αλβανία, Κύπρο, Αίγυπτο, Λιβύη, Τουρκία).

Επί του άρθρου 1

Με το άρθρο 1 κηρύσσεται η ελληνική ΑΟΖ σε όλη την Επικράτεια, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις

Επί του άρθρου 2

Με το άρθρο 2 εξουσιοδοτείται η κυβέρνηση να προχωρήσει σε κατάθεση των αντίστοιχων συντεταγμένων στον ΟΗΕ

Επί του άρθρου 3

Με τις διατάξεις του άρθρου 3 ρυθμίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του νόμου.

Αθήνα 6 Ιουλίου 2023

Οι Προτείνοντες Βουλευτές

Κυριάκος Βελόπουλος

Μαρία Αθανασίου

Σοφία - Χάιδω Ασημακοπούλου

Βασίλειος Βιλιάρδος

Βασίλειος Γραμμένος

Βασίλειος Κοτίδης

Συμεών Κουπελόγλου

Κωνσταντίνος Μπούμπας

Παράσχος Παπαδάκης

Πάυλος Σαράκης

Στυλιανός Φωτόπουλος

Κωνσταντίνος Χήτας

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

Κήρυξη Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης μονομερώς, ελλείψει συμφωνίας με γειτονικά κράτη

Άρθρο 1

Κήρυξη Αποκλειστική Οικονομικής Ζώνης

Σύμφωνα με άρθρο 2 παρ. 1 εδ. γ' του ν. 2289/1995, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 156 παρ. 1 του ν. 4001/2011 και ελλείψει μέχρι σήμερα συμφωνίας οριοθέτησης Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης με τα γειτονικά κράτη των οποίων οι ακτές είναι παρακείμενες ή αντικείμενες με τις ελληνικές ακτές, κηρύσσεται ρητά Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη σε ολόκληρη την Επικράτεια, της οποίας το εξωτερικό όριο είναι η μέση γραμμή, κάθε σημείο της οποίας απέχει ίση απόσταση από τα εγγύτερα σημεία των γραμμών βάσης (τόσο ηπειρωτικών όσο και νησιωτικών) από τις οποίες μετράται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης.

Άρθρο 2

Κατάθεση συντεταγμένων στον ΟΗΕ

Εξουσιοδοτείται και εντέλλεται ο Υπουργός των Εξωτερικών να καταθέσει άμεσα στον Γενικό Γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, ρηματική διακοίνωση κήρυξης ελληνικής Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης και αντίγραφο χάρτη μεγάλης κλίμακας, στον οποίο θα απεικονίζονται οι γεωγραφικές συντεταγμένες των εξωτερικών ορίων της κηρυχθείσας Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης, σύμφωνα με την οριοθέτηση του προηγούμενου άρθρου.

Άρθρο 3

Έναρξη Ισχύος

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου ισχύουν από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 6 Ιουλίου 2023

Οι Προτείνοντες Βουλευτές

Κυριάκος Βελόπουλος

Μαρία Αθανασίου

Σοφία - Χάιδω Ασημακοπούλου

Βασίλειος Βιλιάρδος

Βασίλειος Γραμμένος

Βασίλειος Κοτίδης

Συμεών Κουπελόγλου

Κωνσταντίνος Μπούμπας

Παράσχος Παπαδάκης

Πάυλος Σαράκης

Στυλιανός Φωτόπουλος

Κωνσταντίνος Χήτας